

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני כ"ז אדר א' תשפ"ב | דף היומי בבלי: חגיגה יט | דף הכולל: מגילה יב.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן ג' עד סעיף ז'.
מוסר: חפץ חיים - חפץ חיים לאוין אות א' עד אות ג'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער עבודת האלוקים פרק ה' 'אמר השכל הענינים שהם טובים' עד פרק ו' 'אמרה הנפש כבר הבינתי מה שזכרת'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

מרן הגר"ח שליט"א התבטא בהתרגשות: "ילד של שבת" | הרב שלום יכנס: "זה מה שאני עונה כששואלים אותי איך זה לעבוד ב'דרשו" | איזה סוד גילה הבחור שעקב אחרי האמרי אמת' בחצר המלון? | 2347

הסיפור היומי

"ראיתי את הרבי צועד בחצר המלון כשבידו גמרא קטנה.
לפתע עצר הרבי, התיישב, פתח את הגמרא והחל לומד
דף אחרי דף בדחילו ורחימו. הבטתי בו עמוקות. והנה לא
עבר זמן רב וצורת פניו הקדושות השתנתה לחלוטין..."

"למעלה מכל העולמות"

וראיתי את שגב עבודת הצדיקים.
רצון מיוחד קינן בקרבי לראות את פניו של אותו צדיק,
כ"ק האדמו"ר 'האמרי אמת' מגור, אשר נודע בצדקתו בכל
פולין. אך המרחק הרב ממקום מגורי, והעניות שהיתה מנת
חלקי, לא אפשרו לי לנדוד, עד העירה 'גורא קלווריא' הרחוקה
שבפולין.
והנה נודע לי כי הרבי שוהה לצורך מרפא, בעירת נופש שאינה
רחוקה כל כך ממקום מגורי. אמרתי בליבי כי זו ההזדמנות לחזות
בפני אותו צדיק. נסעתי לעירת הנופש, ופניתי אל בית המלון
ששם שהה האדמו"ר. כששאלתי את עובדי המלון היכן נמצא
ה'רבינר', אמרו לי שהוא יצא אל חצר המלון האחורית. יצאתי
לחצר, ואכן זכיתי לחזות בהדרת קודשו של האדמו"ר המטייל
שם בלוויית משמשו הנאמן.
מיד כשראה אותי המשמש פנה אלי בתקיפות: מי נתן לך
רשות לבוא הנה?
עניתי לו: אם הייתי מגיע לחצר הקודש גור, שם אתם בעלי

את השורות הבאות שיגר אלינו הרה"ג ר' מאיר וסרצוג
שליט"א מחה"ס 'מראה השולחן', אמא של תורה' ו'מראה
העבודה - המעבר'
"כשאני יושב בביתי וברקע אני שומע את היצירה המרטיטה
'למעלה מכל העולמות', מבית 'דרשו' בראשות הרב הופשטטר
שליט"א, אני נזכר בסיפורו של האדמו"ר רבי יהודה'לי הורביץ
מדז'יקוב, אשר הבאתי בספרי החדש 'מראה העבודה - המעבר
מאדם 'גשמי' לאדם 'רוחני'. וכבר כמה התקשרו אלי להודות על
הסיפור המופלא שמשום מה איננו מפורסם, אותו שמעתי מבנו
של הגאון רבי מנחם מנדל מנדלזון זצ"ל מקוממיות בשם אביו.
חשבתי אולי ראוי לפרסמו באכסנייה מכובדת זו למען טובת
הציבור הקדוש לומדי עמוד היומי במשנה ברורה.
סיפר האדמו"ר רבי יהודה'לי מדז'יקוב זצ"ל: בעודי צעיר
לימים, בהיותי בחור במדינות אירופה שקודם המלחמה, נתאוותה
נפשי לחזות בנועם עבודת קודשם של גדולי החסידות. נסעתי
מצדיק לצדיק, שהיתי בצל הקודש בשבתות ובימים טובים,

הצדיקים, ואצל כל אחד ואחד ראיתי צורת עבודה שונה: צדיק זה תוקף עבודתו הוא באמירת 'נשמת' בשבת, שאז עולה הוא ומתעלה עד כדי שינוי צורה בפניו ממראה אדם למראה פני מלאך אלוקים, אצל צדיק אחר שגב עבודתו ושינוי צורתו הוא באמירת 'קידוש' בליל שבת, אצל צדיק אחר שגב העבודה הוא בהדלקת נרות החנוכה, ועל זה הדרך אצל כל צדיק וצדיק.

אך חידוש היה לי אצל האדמו"ר מגור: הן היום היה יום חול פשוט, והמקום היה מקום פשוט - חצר של מלון, והלימוד היה מתוך תורת הנגלה - גמרא, רש"י ותוספות, והנה כבר הגיע הרבי לדרגות נשגבות של שינוי צורה! כי אכן, תוקף קדושת לימוד התורה אשר היא כנגד כולם - הייתה ניכרת כמקור תוקף קדושתו של הרבי ה'אמרי אמת' וכשיטתו הסלולה בעבודת ה'.

אכן כן חיזקו ונתחזקה לומדי עמוד היומי במשנה ברורה, לימוד התורה הוא 'למעלה מכל העולמות'.

בתים, הייתי מחויב לשמוע בקולכם. אך כאן - חצר בית המלון שייכת לכולם, ואין לכם רשות לעכב בעדי.

דבריי התקבלו, וניתנה לי הרשות להישאר במקום בתנאי שלא אפריע לאדמו"ר.

ראיתי את כ"ק האדמו"ר צועד בחצר המלון, כשידו אוחזת בגמרא קטנה. לפתע עצר הרבי, התיישב תחת אחד השיחים, פתח את הגמרא והחל לומד דף אחרי דף בדחילו ורחימו. הבטתי עמוקות בהדרת פניו. והנה, לא עבר זמן רב מתחילת הלימוד, עד שנעשה שינוי צורה במראה פניו הקדושים, ומראהו כמראה פני מלאך אלוקים. כעבור זמן לא רב עזבתי את המקום מתוך סיפוק גדול, שעלה בידי לעמוד על סודו של האדמו"ר מגור.

בשובו לעירו נשאל רבי יהודה'לי, מהו סוד העבודה שראה בגור בזמן כה מועט, שלא ראה במקומות אחרים?

השיב ואמר: אכן שהייתי בשבתות ובמועדים אצל גדולי

הצטרף עכשיו גם אתה | להצטרפות מוקד 'דרשו' 02-5609000

המוני בית ישראל בכל העולם היהודי התחילו בלימוד המשנה ברורה במסגרת הדף היומי בהלכה

דף היומי בהלכה

צפו בגלריה: המונים השתתפו במעמד הסיום באנגליה מנצ'סטר - גייטסהד

גלריית תמונות מסיום הדף היומי בהלכה 'דרשו' מנצ'סטר וגייטסהד באנגליה

"כששואלים אותי איך זה לעבוד ב'דרשו', אני תמיד עונה את אותה תשובה: אני אומר שאני מרגיש כאילו עובד בגן עדן..."

"הרגעים הגדולים שמעניקים לנו את הכוח" - שיחה קצרה עם איש 'דרשו' הרב שלום יכנס

יחיאל קירשנבויס

בשני הסיומים בארץ, רצתי כל הזמן להכניס רבנים וראשי ישיבות בצורה מכובדת, לעזור להם למצוא את המקום שלהם, להגיש לכל אחד ספר, כוס שתיה כל מה שצריך. חוויתי את האירוע מקרוב מאוד, ראיתי את מרן שר התורה שליט"א ואת ההתרגשות שאחזה בקהל כשהוא נכנס, ראיתי את ההתרגשות העצומה שאחזה בהגה"צ רבי דן סגל כשראה את המוני הלומדים והמסיימים ועוד ועוד.

"לאחר מכן זכיתי גם להישלח מטעם 'דרשו' לאירע הסיום בצרפת. הייתי לצדו של נשיא 'דרשו' רבי דוד הופשטר בכניסתו לאולם שם. אני רוצה לומר לך שעוד לפני שנכנסו לאולם, כבר הרגשנו את הרצפה רועדת מעוצמת הריקודים. הקהל היה נרגש מאוד, השמחה היתה בשמים! יכולת לראות מה זה נקרא כבוד לתורה, איזו שמחה, איזו התלהבות!!!

"הרגעים האלו נותנים לנו כוח לעבוד ולהשקיע ולהתאמץ. רק לראות את פניו המאירות של מרן שר התורה, שמטריח את עצמו בכזה גיל וכשהוא סובל מחולשה, ובכל זאת מגיע להשתתף במעמד כזה חשוב, זה מראה לך כמה חשובה הפעילות של 'דרשו' בעיניו, וכמותו גם כל מרנן ורבנן גדולי ישראל בדור הנוכחי, רבינו הגראי"ל זצ"ל, מרן ה'שבט הלוי' זצ"ל ועוד רבים, כולם הטריחו את עצמם פעם אחר פעם כדי לחלוק כבוד ל'דרשו' ולמסיימים. מה זה אומר? זה אומר שזאת זכות עצומה לעבוד בארגון הזה, ואני מודה לקב"ה שזיכה אותי לכך."

העבודה בארגון 'דרשו' מאתגרת ומעניינת מאוד, וכחלק מהסיקור של הפעילות שוחחנו עם כמה וכמה מהפעילים, שסיפקו לנו הצצה לעולם הרגשות הפנימיים שלהם, מה הם מרגישים וכיצד הם תופסים במחשבה הפנימית שלהם, את הפעילות בארגון.

הפעם אנחנו משוחחים עם הרב שלום יכנס, הממונה על שיעורי דף היומי היומי בהלכה בירושלים ועל הפצת הספרים ברחבי הארץ, ואחד הפעילים הבולטים בארגון.

"כששואלים אותי איך זה לעבוד ב'דרשו', אני תמיד עונה את אותה תשובה", מספר הרב יכנס. "אני אומר שאני מרגיש כמו שאני עובד בגן עדן. תשמע, זה לא יאומן כמה זיכוי הרבים אפשר לעשות בארגון הזה, כל פעולה כל פרויקט או רעיון או יזמה חדשה, מביאים עוד אלפים לקבוע שעות מיוחדות ללימוד הלכה, ללימוד דף היומי ושאר הלימודים בתוכניות של הארגון. זה דבר עצום שלא היה כמותו מעולם, והאמת היא שאני לא יודע בזכות מה זכיתי לכך."

במסגרת עבודתו ממונה הרב יכנס בין היתר על שמירת הקשר עם כמה מגדולי ראש הישיבות והרבנים המלווים את ארגון 'דרשו'. כך נשלח הרב יכנס מטעם הנהלת הארגון בארץ, להשתתף בסיום הגדול שנערך בצרפת.

"האווירה שם היתה מרגשת מאוד", הוא אומר, "הייתי

על דא ועל הא

כעבור פחות משנה, כשהגיע אותו יהודי להזמין את מרן הגר"ח שליט"א לסנדקאות בברית שתתקיים ביום שבת קודש, התבטא רבינו בהתרגשות: "ילד של שבת..."

"אם אתה מקבל עליך לשמור על השבת ולדאוג לה, השבת תשמור עליך ותדאג לך"

איש את דעתו שמלבד חשש איסור חילול שבת שיש בדבר, יש גם איסור חילול השם בכך שיהודי שומר תורה ומצוות משתמש בחשמל שמספקים לו אחיו התועים באיסור. את הסיפור הבא קבלנו באדיבות "ארחות יושר".

כידוע, רבינו מרן הגר"ח שליט"א משקיע מאמצים לפעול ולהפעיל למען שמירת השבת בהידור ובכשרות, בין היתר באמצעות הזירוז והעידוד לשימוש בחשמל המיוצר ללא חילול שבת ח"ו, כפי שהורה מרן החזון איש. בפסקו זה גילה החזון

שבועות ספורים חלפו, ובשעת לילה מאוחרת הגיע אותו יהודי לבית רבינו נסער. בשעות אלו נעצר שותפו לעסקים בידי משטרת ארצות הברית - כך סיפר - ולכאורה לא יחלוף זמן רב והם יגיעו אף אליי, ואז ודאי שיסתבך עד למעלה מראשו... ברור לו למעלה מכל ספק כי הכל אירע בעקבות מלחמתו בקדושת השבת. "אנא", התחנן היהודי, "אני מסכים לעשות ככל שיורה לי הרב, ובלבד שיינצלו חיי, משפחתי וכספי".

רבינו נענע לו בראשו ואמר: "אם אתה מקבל עליך לשמור על השבת ולדאוג לה, השבת תשמור עליך ותדאג לך".

היהודי יצא מבית רבינו מעודד, ומיהר להסיר את עתירתו בבית המשפט. כתשובת המשקל הפך עד מהרה לאחד מראשי התומכים בהעמדת הגנרטור החדש, כשהוא ניצב בחזית מול המתנגדים.

והנה, לפליאת כל המתמצאים בנושא, דבר מעורבותו בעסקי הכספים הבעייתיים נשמט כביכול מרשויות המס בארצות הברית, בעוד שותפו לעסקים עדיין עצור...

(דברי שיח)

לפני כשנתיים, נכנס יהודי שסיפר לרבינו בצער כי השנים חולפות והוא עדיין לא זכה להיפקד בזרע של קיימא, הורה לו רבינו להתחיל להשתמש בחשמל כשר בשבת. "בזכות זה", אמר, "תזכה לקיומה של הבטחת החפץ חיים במשנה ברורה לבנים תלמידי חכמים".

כעבור פחות משנה הגיע אותו יהודי להזמין את רבינו לסנדקאות ביום שבת קודש!

"ילד של שבת", התבטא רבינו בהתרגשות...

ולעומת הברכה ששרתה בביתם של המצייתים לדברי רבינו בנושא חשוב זה, עדים כותלי הבית הגדול גם למקרים הפוכים רח"ל. אחד התושבים בשכונה מסוימת עמד בראשות מאבק עיקש נגד העמדת גנרטור בשכונתו, מטעמים שונים ומשונים של איכות סביבה וכדומה. בגודל עיקשותו פנה הלה אף לבית המשפט והגיש עתירה נגד הקמת הגנרטור.

רבינו יצא מגדרו וכתב חריף וכאוב בדם לבו, בו התרה כי הנלחם נגד שמירת השבת כהלכה לא יינקה ועתיד ליתן את הדין על מעשהו.

יהלומים מגדולי ישראל

"הקשב נא", הסביר הגר"ח קרייזווירט לר' נפתלי, "אתמול בלילה בא אלי ה'בעל דבר' בכבודו ובעצמו וטען: חיימ'ל! למה עשית את השטות הזאת? הרי גם בתרומה של 5 אלף דולר היה ר' נפתלי שמח עד השמים. מהר מאוד קלטתי את המצב והחלטתי לעשות מעשה..."

להדגיש לציבור את גודל החשיבות וליצור את הקנאת סופרים הוא הכריז שהוא תורם עשרת אלפים דולר! ובל נשכח שאז לפני ארבעים שנה זה היה סכום עצום מאוד, ואכן נאומו ותרומתו סחפו את הקהל לתת תרומות נכבדות והדינר הוכתר בהצלחה גדולה למעלה מן המשוער.

למחרת בתפילת שחרית פגש מישהו את ר' נפתלי ואמר לו שהרב קרייזווירט מחפש אותו בנרות. אז עוד לא היו פלאפונים שהיה ניתן ליצור קשר מהיר. אחרי תפילת שחרית כשר' נפתלי חזר לאכסניה הוא התקשר לר' חיים לברר אם הוא בבית, כי שמע שהרב חיפש אותו, ואמר שהוא כבר מגיע אליו. אמר לו ר' חיים: לא, אל תטרחו, אני בא אליכם.

תוך חצי שעה עולה רבי חיים לאכסניתו, ור' נפתלי שואל אותו: למה הטריח כבודו להגיע אלי. הרי בשמחה רבה היית עולה אליכם?

ענה לו רבי חיים: הקשב נא. אמש בערב כשעליתי על מיטתי בא אלי ה'בעל דבר' בכבודו ובעצמו וטען: חיימ'ל! למה? למה עשית את השטות הזאת? הרי אם היית מבטיח לתרום רק 5 אלף דולר גם אז היה ר' נפתלי שמח עד השמים (וכאמור, בימים ההם זה היה סכום משמעותי מאוד).

לפני ארבעים שנה נסע הרב ר' נפתלי רוזנפלד ז"ל מנהל בית לפליטות' לאנטוורפן - עיר היהלומים - לגיוס כספים להחזקת המוסד.

הגאון רבי חיים קרייזווירט זצ"ל, שהיה מלא רגש ליתומים, ראה את צורת העבודה שלו איך שהוא סוחב את עצמו מגביר אחד למשנהו כדי לרתום אותם למצוה הנשגבה של החזקת יתומות ובנות שבורות, ורץ מביכנ"ס לביכנ"ס להתרים את הציבור - וע"כ הציע לר' נפתלי: זה לא לפי כוחכם וכבודכם, אתם צריכים לעשות דינר באולם גדול ולהזמין את כל העיר לבוא לקחת חלק במצווה הנשגבה הזאת.

ענה לו ר' נפתלי: נו, אדרבה. מתי? היום? מחר? אמר לו ר' חיים: לא לא, ר' נפתלי. דינר זה לא עניין מרגע לרגע. אתם תסעו הביתה ואנחנו נארגן את כל הפרוצדורה ובעוד חודשיים שלושה תחזרו לכאן ובעזרת ה' נקצור הצלחה. וכך הוה, רבי חיים כינס צוות שלם לטפל בזה, כאשר במשך חודשיים רעשו וגעשו כל הבתי כנסת בעיר עם מודעות (עלונים בצבע וגליונות פרסום ומדיה בעידן ההוא, מאן דכר שמיה). והנה הגיעה השעה, ואכן מכל קצווי העיר נהרו לדינר הענק. מובן מאליו שנואם הכבוד היה רבי חיים בכבודו ובעצמו, וכדי

ספק אם ניתן לקרוא לכך 'ריהוט'. ארונות וכסאות מימי הביניים כשהדבק מכל הצדדים מנסה להחזיק אותם שלא יתפרקו לגמרי, וכשבליה היו פותחים מיטות במסדרון הצר ובמטבחון הקט כדי להשכיב את הילדים.

שואל אותו ר' חיים: איך עולים לקומה השניה?

אומר לו ר' נפתלי: זו גם הקומה השניה...

ואיפה הבייסמנט? הוא ממשיך לשאול, ור' נפתלי עונה לו:

'זה' הבייסמנט.

ואז התחיל ר' חיים ממש לרעוד ובכה לפני ר' נפתלי: "יסלח לי כבודו על שכמעט נכשלתי בעוון קבלת לשה"ר!" וכפיצוי על העגמ"נ שכמעט גרם לר' נפתלי הוא תרם על אתר 60 מיטות לבית החלמה ליולדות בטלז סטון - גם זה מפעל אדיר שר' נפתלי הקים ביחד עם שותפו ר' שלמה פפנהיים ז"ל - שהיה אז בגמר הבניה. ובהזדמנות זו ראוי לציין את הרגש ליתומות שהיה לר' חיים, שתמיד כשהגיע לארץ היה נכנס לבקר במוסד בית לפליטות כשבאמתחתו ארגז מלא עם תכשיטים יוקרתיים והיה מציע לכלות היתומות לבחור בעצמם מה שלבן חפץ.

(ייש"כ להרב משה קרישבסקי על ששלח לנו את הסיפור)

מהר מאוד קלטתי את המצב, שאם אני אמשיך לעשות את חשבונות היצר הרי תוצאותיו מי ישורנו, החלטתי שהיום אני קם מוקדם ומיד אחרי תפילת שחרית אגיע אליך, והנה קח לך את העשרת אלפים דולר. והושיט לו בידו את המעטפה הסגורה.

ורגע! יש המשך לסיפור...

מטבעם של אנשים, לדאבוננו, שאוהבים לפטפט, ובפרט אחרי ההצלחה של הדינר, וכך היה מישוהו שהלך להרב קרייזוויט זצ"ל ואמר לו: האם כבודו חושב שהרב רוזנפלד דואג באמת ליתומות? יואיל נא כבודו לבקר בוילה שלו בירושלים, הרי הוא גר כאחד העשירים בעוד שכלל אנשי ירושלים מתבוססים בעניותם.

בשמעו זאת עלה רבי חיים מיד על טיסה כדי לבדוק את השמועה. כשהגיע לארץ הרים טלפון לר' נפתלי רוזנפלד ובישר לו שהוא כרגע נמצא בארץ וחפץ לבקרו. ענה לו ר' נפתלי: חבל על טירחתכם, אבוא בעצמי למלון או לאכסניה היכן שכבודו נמצא. אמר לו ר' חיים: ברצוני לבוא אליכם לדירה שלכם. נו, הגיב ר' נפתלי, אם זהו רצונכם אז בבקשה, אני ממתין לכם.

אחרי כחצי שעה הגיע רבי חיים ל'וילה' המדוברת, וכשרק נכנס ששכו עיניו. התגלתה לפניו דירה בת חדר וחצי מרוהטת בסגנון

יומא דהילולא

האם סירבה לצאת עד שתקבל הבטחה לרפואת בתה. מרן זצ"ל התהלך אנה ואנה, ולבסוף אמר: "מבטיח אני". בדיוק באותה שעה בבית החולים פתחה הילדה את עיניה...

לרגל יומא דהילולא: לקט עובדות והנהגות ממרן הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל שנכתבו מפני תלמידו הגאון רבי אלחנן פריץ שליט"א

הרב ואמר "שתהיה רפואה שלמה". התלמיד, שהיה קרוב לרבינו, ביקש: "אני רוצה שכך יהיה בהבטחה". אמר לו ראש הישיבה: "אני לא נביא". אמר לו התלמיד: "ביקש הרב ויתחנן ויבטיח שתקבל תפילתו". אמר לו ראש הישיבה: "אני לא צדיק". סיפר לי התלמיד: "לא ויתרתי, אמרתי: אני תורם לישיבה סך נכבד, ונא יבטיח ראש הישיבה. ואז אמר מרן: 'אין דבר בעולם מועיל יותר מצדקה, ובפרט צדקה עבור תורה', ואז הוסיף ואמר: 'אני מבטיח'. מספר התלמיד: 'חזרתי לעצמי ונהייתי רגוע ושלו. ידעתי שהכל ילך למישרים. לא היה לי ספק בזה. לאחר זמן קצר פתח הפצוע את עיניו וחזר לחיים בריא בגופו ונפשו'.

מעשה בילדה משכונת המגורים בה גר הרב זצ"ל, שנפלה, נחבטה ואיבדה את ההכרה ה". בבית החולים נלאו הרופאים ולא הצליחו לייצב את מצבה, והוחלט להעבירה למחלקת טיפול נמרץ ולראות את אשר אפשר לעשות. בינתיים, אמה של הילדה שמה פעמיה למורנו הרב, וכיוון שהיתה בצער גדול אמרה: "לא

היה ידוע ומפורסם כי הרוצים להיפקד יתנו מעשר כספים לשנה לישיבה [-ישיבתו של מרן הגר"פ שיינברג זצ"ל, 'תורה אור'] או אז יפקדו. שח לי מרן פעם, כי על ידי שתורמים לישיבה, גם זוכים למצוות צדקה וגם הדבר מחייבו להתפלל ביתר שאת ויתר עוז. וזאת אמר לי כדי להתנצל מדוע רבים משחרים לפתחו והברכות מתקיימות.

אחד מאלו שנתברך אצל מרן ונתן מעשר כספים לישיבה למשך שנה, ונשאר שבועיים לסיום השנה ועדיין לא נפקד בבנים, בא למחות על זה. אמרו לו בני הישיבה שכיוון שלא תמה השנה שימתין שבועיים אלו, שאין אדם פורע בתוך זמנו. וכן הווה, שהמתין זמן קצר זה ונפקדו.

לפני שנים נפגע אברך מתלמידי הישיבה לשעבר בתאונה ר"ל. נסע ברמזור ירוק, רכב הפילו והוא נפצע בראשו קשה מאוד ה' ישמור, והובהל מחוסר הכרה לתל השומר. למחרת הפגיעה נכנס אחד מחבריו של הפצוע לראש הישיבה לבקשת ברכה. הפטיר

בגמר תפילת שחרית, כשראש הישיבה היה מסיים את עבודת ה' שלו כשליח הציבור, כאשר חבילות חבילות של ציציות על כתפיו והוא עייף כולו, היה פונה לחדרו למנוחה קצרה טרם אמירת שיעור הלכה... לפעמים היה שותה שם מים עם לימון ואוכל תמר או שניים, ולפעמים ירד לחדר האוכל לקחת משם דבר מאכל. הרבה פעמים אמר לי כי אינו רוצה להשתמש ב'שונה הלכות' שיביא לו אוכל או ישרתו. היו בחורים שאכלו את חלמון הביצה, אבל את חלבון הביצה עם קליפתה היו פותחים ומניחים על גבי השולחן, לפי שלא היו חפצים בו. כמובן, ביצה זו היתה קרה ומושלכת עם פסולת אחרת של קליפי ירקות, ולדעתי לא נחשבה ראויה לאכילה. ראש הישיבה, רבן של ישראל, בגיל סמוך למאה, מול עינינו המשתאות היה לוקח שניים או שלושה מחלבונים אלו עם קליפותיהם, מניח על צלחת והם היו נלקחים אל חדרו לאכילת שחרית.

בשנותיו המאוחרות היה מורנו אומר את השיעור הכללי בעודו יושב ליד שולחן על הדוכן שלפני ארון הקודש, ובחורים מהישיבה חרוצים וזריזים היו מכינים כוס קפה מובחר כדי שמרן ירוה את צמאונו כפעם בפעם במהלך השיעור, כי השיעור כנודע דרש ממנו כוחות רבים, ותמיד אחריו הוא היה מותש. ראש הישיבה לעולם לא שתה את הקפה בעודו חם וטעים. תמיד המתין למעלה ממחצית השעה עד אשר טעמו של הקפה היה כעין טעם של מרק קר ומעופש, ואז היה לוגם ממנו רביעית לברכה אחרונה. כה היתה הנהגתו תמיד, לבוז לתענוגות העולם ולכל דמיונותיו בוז עצום.

על אף גופו הכחוש נמנע בחוזק כל ימיו מאכילת בשר או עוף מסיבות שלא ידענו, אם כי הכרנו שהוא קדוש וטהור וכל מעשיו למען שמו יתברך. אכן בשר סעודת מצווה היה אוכל. לימים כשנודע דבר זה, היו מביאים לו בשר כזה מסעודות ברית כדי להחיות את נפשו.

(מתוך הספר 'אורחות הרב וראש הישיבה')

אצא מכאן עד אשר יבטיח הרב שהילדה תקום". מורי זצ"ל הלך אנה ואנה בחדרו ולבסוף הסכים ואמר: "מבטיח אני". סיפרו לי בני המשפחה, כי כוונו את השעה, ובדיוק אז פתחה בתם עיניים להפתעת כולם וחזרה לאיתנה הראשון".

שניים מבחורי הישיבה היו מסייעים למרן בימי זקנותו המאוחרים לסעדו ולתומכו. פעם אחת כאשר סייעו לו באיזה עניין, נשמט מרן מידם, נפל על הרצפה ונחבט בראשו. מיד שמעו אותו אומר: "אני מוחל, אני מוחל", כי כך היה מנהגו תמיד למחול על כל עניין.

והנה אחד העוזרים לו שהיה מספר את שעותיו כפעם בפעם, התבקש לדחות את התספורת. הבחור תמה מאוד על בקשה זאת, משום שתמיד ראש הישיבה היה מקבל את שירותיו ללא הגבלה. בתשובה לשאלתו ענה מרן: "כיוון שהחבלה היתה בראש והפצע עדיין קיים, אם אסתפר על ידך הרי הפצע ירָאָה, ואז יצטער הבחור על הנפילה ויכאב לבו. עדיף לדחות את התספורת זמן מה, עד שהפצע יתרפא ולא יצטער אותו בחור".

אדם אחד התלונן בפניי שכל נייר שרואה הוא על הרצפה, חושש הוא שמא נייר זה הוא גניזה ודף מכתבי הקודש, ודבר זה מחריד את מנוחתו ומטריד את דעתו מאוד. טענתי לפניו כי זו חומרא יתירה. כיון שנסענו באוטובוס יחדיו ועברנו ליד בית מרן, עצרנו שם ולקחתיו לבית הרב.

אמר לו ראש הישיבה: "זו טעות", והוסיף: "אני מקבל על עצמי את העבירה, ומבקש ממך - כל ספר שייפול על הרצפה, אף אם נפל מידך במזיד, לא להרים אותו!" וזאת כדי שאותו אדם יירגע מאותה מחשבה. הרב החשיב מתח זה לחולי, ודעתו היתה כי מחמת החולי יש להורות לו היתר לשעה בצורה הזאת.

הסיפור היומי

יום אחד נגשתי לבחורים האלה ואמרתי להם: בואו ונעשה עסק. אתם מפסיקים לדבר בתפילה למשך שלושה חודשים, ואם אתם לא מתארסים - אני נותן לכם אלף דולר!

הבחורים הללו היו מדברים בתפילה. יום אחד נגשתי לבחורים האלה, אמרתי להם - בואו ונעשה עסק. אתם מפסיקים לדבר בתפילה למשך שלושה חודשים, ואם אתם לא מתארסים אני נותן לכם אלף דולר.

בחור אחד הסכים וקיבל על עצמו שלא לדבר. נסעתי באותה

סיפר הר"ר מרדכי הגר בספרו 'שמחת מרדכי'.

היו שני בחורים מבוגרים שהתפללו אצלנו בבית הכנסת שהגיעו כבר מזמן לפרקם ולא מצאו את זיווגם. שניהם היו בחורים מוצלחים ולא היה חסר להם דבר, ובלא שום סיבה הנראית לעין, התעכבו מלמצוא את שידוכם.

בא נעשה הסכם נוסף, שאני אתן לך אלף ושמונה מאות דולר אם אתה מקבל על עצמך להפסיק לדבר, ובכל זאת לא תתארס. הוא סרב גם לזאת, וכך עברו עוד כמה שנים. אני בינתיים עברתי דירה למנהטן. יום אחד אני מקבל הודעה כתובה מהבחור הזה: "הפסקתי לדבר באמצע התפילה והתארסתי".

(גיליון 'קדושת בתי מקדש מעט')

תקופה למשך כחודש, כשחזרתי פגשתי אותו, והוא אמר לי שבשבת האחרונה לא החזיק מעמד ודיבר בזמן התפילה. אמרתי לו שאני אאריך לו את הזמן בעוד חודש, ומעכשיו שימשיך שלא לדבר. ביום האחרון של החודש הנוסף הוא מצלצל אליי: אני מתארס! הבחור השני שלא הסכים לקבל על עצמו קבלה זו. אמרתי לו, לאחר שחברך נושע בעקבות שהפסיק לדבר בעת התפילה,

החפצים בחיים - הפץ חיים יומי

כיצד ייתכן שאדם הנוטר שנאה לפלוני שלא עשה לו כל רעה - יעבור על 'לא תיטור'?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר הפץ חיים

לאחרים יגרום שילוח לו, הרי זה נחשב לתועלת ומותר לספר לאחרים. שכיון שעל ידי כך יגרום לחברו לקיים מצוה המוטלת עליו, זה עצמו תועלת, וכפי שמבואר לקמן (לשון הרע כלל ד סע' ה) שמותר לספר שפלוני עבר עבירה, למי שיכול להוכיחו שיתקן דרכיו, וכן מדויק לקמן (לשון הרע כלל י באמ"ח ס"ק לב).

החפץ חיים כותב עוד, שכל-שכן אם מניעת הטובה היתה להמספר בעצמו, בוודאי אסור אחר כך לילך ולגנותו עבור זה, והעובר על זה, לבד שנכשל בעון לשון הרע, עוד נכשל בלאו ד"לא תטור". ואם מכוון בסיפור ההוא לנקום ממנו עבור זה ולפרסם את רוע לבבו לפני אנשים, עובר גם כן בלאו ד"לא תקום".

מדבריו מבואר, שרק אם אותו אדם שמנעו ממנו את ההטבה מספר על כך, עובר בלאו דלא תיטור. אולם בביאורים ומוספים מביאים כי יש שכתבו (שיעורי עיון) שנראה פשוט שאף אם קרוביו וידידיו יספרו בגנותו של פלוני או ינקמו בו על שלא היטיב לקרובם, ודאי שגם הם עוברים על לאו של לא תיקום ולא תיטור. ואף אדם זר שאינו מאוהביו או קרוביו של מי שמנעו ממנו ההטבה, אלא שמתקומם על כך ומחמת זה שונאו ואינו מוכן להיטיב לו - כתב בקהילות יעקב (ערכין סי' ד) שמדויק מדברי הראשונים, שיתכן שגם הוא עובר בכך על איסור נקימה ונטירה, ראה שם.

בסעיפים הנלמדים היום מתחיל ה'חפץ חיים' בדיני איסור לשון הרע על עבירות שבין אדם לחברו. וכותב, כי אמנם בענין זה יש פרטים רבים המשנים לפעמים את הדין, אבל ישנו פרט אחד שבו לא ייפול שום ספק שאסור, ומביא לכך דוגמה: כגון שרואה אדם מבקש מחברו שילוונו מעות, או שייטיב עמו בשאר טובות - ולא היטיבו, או שראה אדם שעובר על לאוין דבין אדם לחברו כגון נקימה ונטירה - בזה ודאי אינו שונה מעבירות שבין אדם למקום, ואסור לספר עליו. שהרי לא עשה לו שום רעה, וגם אין שום תועלת מכך שיספר את הדבר.

ביאור הדבר, שההיתרים שיש במקרים מסויימים לספר על אדם שחטא לחברו, הוא רק אם עשה לו רעה ממש, וכגון שגזלו או עשקו, וכן אם הזיקו וציערו וביישו, או עשה כן לאחרים, וכפי שהביא בבאמ"ח (כאן ס"ק ד) בשם רבנו יונה, שבכה"ג הותר לספר לאחרים כדי לעזור לנעשק, וכפי שיתבאר דין זה בכלל גדריו לקמן (לשון הרע כלל י סעיף א). אבל דבר שהוא רק מניעת טובה, אסור לספר. גם ההיתר שמצינו לפעמים לספר לשון הרע מצד קנאת האמת, אינו שייך במניעת טובה, אלא רק בנוק של ממש שאדם עשה לחברו.

בביאורים ומוספים מציינים לגבי הדוגמה של אדם המסרב להלוות מעות לחברו, כי מבואר מדברי הח"ח שאם על ידי שיספר

מתומצת
ממוקד זכרור

מהזור חדש
התחלה חדשה
שיעור חדש בעברית

077-2222-666

שלוחה 1/2

עכשיו בקו השיעורים
של דרשו

חגיגה דף יט

מתי דרש המגיד מישרים הרה"צ ר' יעקב גלינסקי דרשה בפני אדם אחד בלבד?

מקוה שנמדד

נכזבה, הם הבינו שאין כאן מה להמתין יותר. ר' יענקלה טען בפני הרב, שעצם ההמתנה הארוכה כל כך, כאן בבית המדרש, יש בה זלזול בכבודה של תורה, ומן הראוי להסתלק מן המקום כמה שיותר מהר, ולמנוע את כל הביזיון הזה!

אבל הרב טולדנו טען בתוקף שאין לבטל את המעמד, "הרי אף בשביל איש ישראל אחד מחללים את השבת! אילו היו צריכים כאן חלילה להזמין 'אמבולנס' באמצע השבת בשביל יהודי אחד, בוודאי היינו מזמינים אותו מיד בדחיפות שיבוא על אתר מבאר שבע! מדוע, אם כן, לא נקיים את העצרת בשביל יהודי אחד? לעולם לא נוכל לדעת ולשער את כוחותיו הפנימיים וערכו של איש ישראל אחד!", טען הרב בלהט.

רבי יענקלה נענה לפסקו של הרב. הוא נשאר אפוא במקום, עלה אל דוכן הנואמים כפקודת הרב, והחל בדרשה חוצבת להבות! אמתות דברי הרב ועקשנותו הציתו בקרבו אש קודש, והוא נשא דרשה מופלאה מלאה ומתובלת בדברי התעוררות רבים ברשפי רגשי קודש, כאילו היה עומד ומדבר בפני חמשת אלפים איש! בטרם פנו לדרכם ניגש האיש אל הרבנים בברכת יישר כח, וביקש אם אפשר להמתין מעט, כי אשתו נמצאת כאן בעזרת הנשים והוא רוצה שאף היא תקבל את ברכת הרבנים.

הוא הלך לקרוא לה. בדרך הם התעכבו מעט בשיחה ביניהם, ולאחר זמן-מה ניגשו אל הרב טולדנו והציגו את עצמם: "אנו זוג ניצולי שואה, ומתוגמלים מדי חודש בסכום גבוה ונאה מכספי השילומים". כידוע באותן שנים שילמה ממשלת גרמניה הון תועפות לניצולי המחנות. "ברוך ה' מצאנו כאן במושב את מנוחתנו, ואנו מתפרנסים יפה ויכולים להסתדר אף ללא אותם שילומים. למיטב הבנתנו בניית המקוה כאן מתעכבת מחוסר אמצעים. רוצים אנו אם כן לתרום עבור בניית מקוה זה את כל כספי השילומים הללו, ובזה תהיה נקמה חזקה לאותו צורר מרושע, שרצה להשמיד את עם ישראל ותורתו!".

עמדו הרבנים וערכו חשבון של הוצאות הבנין, ונמצאה תרומתם של אותו זוג מכסה שני שלישי מסך כל ההוצאות, עד מהרה נרתמו כמה נדיבים ידועים בעם לגיוס השליש השלישי, ובתוך תקופה קצרה הוקם באותו מושב מקוה מפואר ומהודר, אשר משמש עד היום את תושבי המושב לטהרתם של ישראל!

(טיב המעשיות' בראשית)

סיפר מגיד המישרים הגאון רבי יעקב גלינסקי זצ"ל על דרשה אחת שדרש בשביל אדם אחד בלבד... אבל תוצאת אותה דרשה היתה שווה פי כמה מבית-כנסת מלא מפה לפה!

וכה דבר המעשה: בעיר הגדולה באר שבע, מרכז הדרום, שימש ברבנות עשרות בשנים הגאון הצדיק המפורסם רבי ברוך טולדנו זצ"ל.

באחד ממסעותיו הגיע למושב לא הרחק מבאר שבע, שרוב תושביה לא היו דתיים. נודע לו שחסר שם 'מקוה טהרה'. כדרכו ניגש מיד לפעולה, והחל לדבר על כך עם ועד היישוב ופרנסיו שמן ההכרח להקים מקוה כשר בתוככי היישוב!

ועד המושב ומנהיגיו הסכימו עקרונית עם הרעיון שיוקם מקוה טהרה במושב. אולם הבעיה העיקרית שניצבה בפני הרב היתה המימון הרב הנצרך לבניית מקוה, שעלותו מגיעה לכמה עשרות אלפים טבין ותקילין. לא היו בידו שום מקורות להוצאת ענק כזו.

הרב החליט לערוך עצרת רבתי בבית הכנסת הגדול של המושבה, בה יוסבר ויובהר בפרוטרוט גודל חשיבות ענין הטהרה, והמצוה הגדולה שבהקמת מקוה ביישוב; ובתום העצרת לערוך 'מגבית ענק', כדי שכל תושב ייקח חלק נכבד בהוצאות בנין המקוה.

להצלחת העצרת, חשב הרב, מן הראוי להזמין גם דרשן אשכנזי, הואיל וישנם באותו יישוב גם תושבים רבים אשכנזים. הדבר יביא להשתתפות רחבה של הציבור מכל העדות הוא בא בדברים עם הגאון רבי יעקב גלינסקי שאישר את השתתפותו, מודעות ענק וכרזות זעקו בכל חוצות המושבה, והזמינו את כל התושבים, אנשים ונשים ללא יוצא מן הכלל, להשתתף בעצרת רבתי לטהרתם של ישראל, ולייסוד מקוה טהרה חדיש ומהודר.

ברם, בהגיע היום המיוחל, נדהם הרב לראות בבית הכנסת הגדול של המושב אדם אחד בלבד! שהגיע עם אשתו לעצרת הענקית... שאר התושבים כולם נשארו אדישים בקרירות מופגנת. הם כבר הבינו מבין השיטין שלאחר העצרת תיערך מגבית רבתי, ותרמו ברגליהם...

האכזבה הייתה מרה וקשה. הרב טולדנו ניצב על מקומו במזרח בית הכנסת יחד עם הרב גלינסקי בהמתנה ובציפיה דרוכה, אולי בכל זאת יכנסו כמה אנשים נוספים... אך תוחלתם

לשמוע ולחשמוע

ברכב, בבית, ובכל מקום..

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

חדש במערכת

ניתן להאט או להאיץ את קצב שמיעת השיעורים
לחצו 7 להאטה או 9 להאצה

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

דעת הסמ"ק - הצניעות מצות עשה דאורייתא!

ומטעם זה של צניעות, אסור לשני אנשים להיכנס יחד לבית הכסא. ואף ילדים קטנים - יש לחנכם למצות הצניעות, ולהרגילם שלא להיכנס זה עם זה לבית הכסא. ומותר להיכנס לבית הכסא יחד עם פעוט 'שאיין בו דעת', דהיינו שאינו יודע לדבר.

[שו"ע ג, ב, משנ"ב ג, וביה"ל ד"ה יהא; ביאורים ומוספים דרשו, 2]

ב'ספר מצוות קטן' כתב, שמצות עשה מדאורייתא שיהיה האדם צנוע בגופו ובהנהגתו, שנאמר: "וְהָיָה מִחֲנִיף קְדוֹשׁ", והוסיף: "ואמרו חכמים, אין צנוע אלא בבית הכסא". ורבינו החפץ חיים, בביאור הלכה, האריך והפליג בחובת הבנייה של בתי כסא ראויים לשימוש הציבור בבתי הכנסת, כדי שיוכלו לקיים ענין זה של צניעות כראוי, ומטעמים נוספים.

האם בזמננו מותר לדבר בבית הכסא?

הצרכים, אסור לדבר לכל צורך שהוא. ואם אי אפשר לנעול את הדלת, ואדם נוסף חפץ להכנס, ניתן לרמז לו בהשמעת קול כלשהו שיש אדם בפנים, אך אין לדבר עמו.

ומי שנכנס לבית הכסא לצורך אחר, כגון כדי לתקן שם דבר מה, רשאי לדבר, אך גם באופן זה ראוי שלא להאריך בדברים.

[שו"ע ג, ב, ומשנ"ב ד; ביאורים ומוספים דרשו, 3-4]

אסור לדבר בבית הכסא, אם משום סכנה, מחמת השדים המצויים שם, ואם משום צניעות. ויש להחמיר בכך אף בבתי הכסא של זמננו, למרות שיתכן כי דיניהם חלוקים מדיני בתי הכסא בזמן חכמינו ז"ל.

ולצורך גדול, יתכן שמותר לדבר בבית הכסא, ואזי אין צורך לצמצם בדיבור, אלא ניתן לדבר כרגיל; אולם, בשעת עשיית

על מי אמרו שאם התפלל תפילתו תועבה וברכותיו לבטלה ועליו לשוב ולהתפלל?

במידה כזו שאינו מסוגל ללכת במשך 72 דקות מבלי לנקות את גופו - אף אם יחלוף זמן התפילה, אסור הוא בתפילה. ואם עבר והתפלל באופן זה, תפילתו תועבה, וברכותיו לבטלה; ואם טרם חלף זמן התפילה, יכין את גופו, ויתפלל שנית.

[ביה"ל ג, ב, ד"ה יהא; ביאורים ומוספים דרשו, 6-7]

הנצרך לנקביו, אסור בלימוד תורה ובתפילה. ואף אם מחמת שיתעכב להכין את גופו כראוי יפסיד את זמן התפילה בציבור, ויאלץ להתפלל ביחידות - יכין את גופו תחילה ואחר כך יתפלל. ואם מחמת העיכוב של הכנת הגוף לא יספיק להתפלל לפני סוף זמן תפילה - יתפלל תחילה; אולם, אם הוא נצרך לנקביו

* אסור ללכת ארבע אמות בגילוי הראש, מפני כבוד השכינה. ואם מכסה את ראשו בידו, אין בכך איסור גילוי הראש. אולם, בשעה שעוסק בתורה ובתפילה, חובה לכסות את הראש בבגד, ואין מועיל כיסויו ביד; ויש המתירים בשעת הדחק, אך נכון להחמיר בדבר. וניתן לכסות את הראש באמצעות שרוול חולצה, או שרוול החליפה, וכדומה.

* כשם שאסור להתפלל בגילוי הראש, כך אסור להזכיר את שם השי"ת בראש מגולה. ונחלקו הפוסקים בנוגע לכינוי של שם ה' בלשון אחרת, כגון באנגלית, אם קיים לגביו איסור זה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

באיזו תקופה בשנה תהיה מפלגת גוג ומגוג?

ובחוץ לארץ, ב'יום טוב שני', קוראים להפטרה את האמור בספר מלכים על התאספות בני ישראל בירושלים וברכת שלמה המלך לעם, בעת חנוכת בית המקדש הראשון, אשר נערכה בחודש תשרי, בחג הסוכות.

[ש"רע תקנט, א, ומשנ"ב ה]

ביום הראשון של חג הסוכות, קוראים להפטרה את נבואת הנביא זכריה על העתיד לבוא במלחמת גוג ומגוג - שגויים רבים יתאספו למלחמה על ירושלים, ומפלתם תהיה בחג הסוכות, והנותרים מן הגויים הללו יעלו מדי שנה לירושלים לחוג את חג הסוכות, והגויים אשר לא יעלו, ינגפו במגיפה הם וכל בהמתם.

הלוח היומי

כ"ז באדר א' | רבי חיים פנחס ב"ר יעקב יצחק
שיינברג זצ"ל, ר"י תורה אור ובעל טבעת החושן,
משמרת חיים, מילואי אבן, אגרא דשמעתתא ועוד

ביום זה בשנת תש"ג אדר א', החל הגרוש הנורא של יהודי מקדוניה ותראקיה למחנה ההשמדה טרבלינקה הי"ד.

יארצייט:

- תקל"ג: רבי רפאל משה ב"ר יוסף בולה זצ"ל, בעל גט מקושר.
- תרל"ה: רבי יוסף שאול ב"ר אריה לייבוש הלוי נתנזון זצ"ל, אב"ד לבוב ובעל שו"ת שואל ומשיב.
- תרל"ט: רבי ישעיה ב"ר משה שור זצ"ל, בעל כליל תפארת.
- תרנ"ה: רבי אלישע ניסים ששון ב"ר ניסים דנגור זצ"ל, חכם באשי של בגדד ובעל גדולת אלישע ושו"ת מעשה בי"ד.
- תרפ"ו: רבי שלמה ב"ר חיים חייקל ראובן אלישיב (אלישוב) זצ"ל, בעל לשם שבו ואחלמה.
- תרצ"ו: רבי מרדכי זוסיא ב"ר מנחם נחום טברסקי זצ"ל, מהוצאלס-יאס.
- תשל"ט: רבי חיים ב"ר יחיא סנאני זצ"ל, המקובל מיהוד, אב"ד מחוז שרעב וסינואן בתימן ובעל ארזי לבנון, זוהר הרקיע, מקם מקדש ועוד.
- תשנ"ז: רבי משה ב"ר יעקב ניישלאס זצ"ל, אב"ד סרדהעלי-סקווירא.
- תשע"ב: רבי חיים פנחס ב"ר יעקב יצחק שיינברג זצ"ל, ר"י תורה אור ובעל טבעת החושן, משמרת חיים, מילואי אבן, אגרא דשמעתתא ועוד.

עדותו של אב"ד ג'רבה

אב"ד ג'רבה הג"ר משה כלפון הכהן אמר: מידת האמת היא מידה יקרה שאין כמעט דוגמתה, והנסיון הורני בחוש, ידעתי מאיזה גבירים אשר הלכו בדרך לא טובה, ועל ידי מידת השקרים נפלו וירדו מנכסיהם, ונתקיים בהם 'שבעים בלחם נשכרו', וכן הרבה אנשים עניים ממש שתפסו מדת הנאמנות, והיו לגבירים ונתקיים בהם 'ורעבים חדלו'.

(עמוד ההוראה אודות הגר"מ כלפון הכהן עמ' 383)

נשתדל להתאמץ תמיד לומר את האמת, ונזכור שאין אדם שזומע להשי"ת ומפסיד

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il